

Örebro-Värmland
BYGGNADS

Medlemstidning
för Byggnads
Region Örebro-
Värmland

Nr4
2023

**Nya verktyg mot
byggfusket**

**Kamp för ny
lönemodell
på Skanska**

LIVET EFTER MC-KRASCHEN

Mörker

Så känner jag i mycket just nu. Det är mer än mörkt i branschen och de som styr landet verkar inte bry sig nämnvärt.

Konkurser och arbetsbristförhandlingar är en stor del av regionens vardag och det tynger.

Oron för byggnadsarbetare som skapat sig en vardag och liv efter sina inkomster som plötsligt och snabbt måste ställa om för att kunna ha mat på bordet, betala elräkningar och sina räntor på lånen.

Därför måste vi organisera oss NU! Ni medlemmar måste börja komma på våra demokratiska forum, komma på kretsmöten och tillsammans börja göra våra röster hörda!

VI är alla BYGGNADS och ska solidariskt hjälpa varandra i alla skeden i livet.

Målarna – Kan bli en ljusning i mörkret

Den 27 november har Målarna kongress igen, för att ta ett avgörande beslut om samgående med oss. Det kommer att göra vår ställning på arbetsplatserna ännu starkare om beslutet blir att komma till oss.

Ann-Katrin Hedgren
ordförande Byggnads
Örebro-Värmland

Att få in ett gäng hungriga medlemmar och förtroendevalda som värnar om sina målare och lackerare hos oss, kommer få oss mer på tå och vi kommer bli ännu starkare på bygget och i våra demokratiska forum.

Längre in i tidningen så kommer en artikel om hur beslutet blev och vad vi har framför oss.

Tesla – kampen om den svenska modellen

Elon Musks elbilsjätte Tesla har etablerat en rad bilverkstäder i Sverige för att

serva bilarna. Men till skillnad från andra bilverkstäder vägrar man att teckna kollektivavtal med IF Metall.

De vägrar ge sina anställda samma villkor som alla andra. Det innebär sämre lön och försäkringar, lägre pension, inga garantier när det gäller årliga löneökningar, ingen arbetstidsförkortning. För att nämna några delar i det som ingår i ett kollektivavtal. Helt ofattbart och fullständigt oacceptabelt beteende av Tesla!

Men i Sverige gäller den svenska modellen. Det innebär att de fackliga organisationerna och arbetsgivarorganisationerna bestämmer och sätter spelreglerna på arbetsmarknaden, utan inblandning från stat och politiker! Och så ska det förbli.

Så därför är detta även vår kamp, för lyckas inte IF Metall så banar det väg för företag även i vår bransch och förstör den svenska modellen.

*Jag vill passa på att önska er alla,
En riktigt God Jul & Gott Nytt År,*

Ann-Katrin Hedgren

Viktig information om försäkringar!

Just nu görs reklam på tv och radio för ett företag som heter Insurello. Det är ett företag som hjälper till att leta reda på försäkringsersättning från olika försäkringsbolag. Företaget tar sen 25 procent (max 25 000 kr) av försäkringsbeloppet. Dessa ersättningar är pengar som man har rätt till utan Insurello och som man redan har betalt för (antingen via medlemsavgiften eller via sociala avgifter).

Som medlem i Byggnads omfattas man av flera medlemsförsäkringar och som anställd hos en arbetsgivare med kollektivavtal omfattas man av flera avtalsförsäkringar. Vi uppmanar därför alla våra medlemmar att kontakta oss på Byggnads när det gäller medlems- och avtalsförsäkringarna, eller direkt till Folksam och Afa Försäkring i stället för att anlita Insurello.

Kolla att företaget är schyst!

Kan de anställda känna sig trygga?
Har de rätt lön?

Kollektivavtalskollen gör att du enkelt kan kontrollera om ett byggföretag har kollektivavtal. Gå in på byggnads.se.

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare: Ann-Katrin Hedgren

Redaktionskommitté: Ann-Katrin Hedgren och Thomas Schultz

Produktion: Krügers, text och foto.

Texttanken, layout och redigering

Magnus Östin, textproduktion

Tryck: Åtta.45 Tryckeri, Västerås

Hemsidan: www.byggnads.se/regioner/orebro-varmland/

Telefon: 010-601 10 11 [vx]

Postgiro: 204729-8

Ny och Ombyggnadslista 2023

Boken finns för avhämtning på

regionen och de gäller för yrkesgrupperna trä, betong, mur och golvläggare som mäter sina arbeten.

VÄLKOMNAR MÅLARE I FÖRBUNDET

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Målarna har beslutat att gå in i Byggnads. "Det känns jättebra, det här stärker oss i branschen", säger Ann-Katrin Hedgren, ordförande i Byggnads Örebro-Värmland.

Målarna fattade det andra och bekräftande beslutet på en kongress 27 november.

– Det blev grönt ljus, 71 för och 45 emot, säger Ann-Katrin Hedgren.

Det var en tydligare övervikt för ett ja än när Målarna tidigare i år sade ja första gången.

– Det känns bra. Särskilt eftersom vi under hösten har jobbat på att få dem att känna sig välkomna. Tillsammans ska vi göra det här bra.

Målarna valde att lägga ner sitt förbund och gå in i Byggnads av krasst ekonomiska skäl.

Ann-Katrin Hedgren har förståelse för att

beslutet inte varit enkelt att fatta.

– De lägger ner Sveriges äldsta fackförbund, och jag respekterar verkligen att de känner sig ledsna.

Men samtidigt kan det komma något gott ur det nya förstärkta Byggnads.

– Vi växer till 115 000 medlemmar.

Starka blir starkare!

Det känns också som ett naturligt steg att ta, menar Ann-Katrin Hedgren.

– Vi är ofta på samma ställen och jobbar, och nu är vi alla under samma kapp.

Ann-Katrin Hedgren kan ur Byggnads perspektiv inte se några nackdelar. Snarare tvärtom.

– De har en stark demokratisk organisation som vi kan lära av. Det kan bli en boost och de kan förstärka oss med förtroendevalda i kretsarna och på andra nivåer. Måleriavtalet blir Byggnads tredje största och Lackavtalet sjunde största.

Målarnas nio avdelningar går upp i Byggnads elva regioner under första halvåret 2024.

Exakt när det sker är inte klart.

Byggnads medlemsavgift påverkas inte. □

Lönemodell på Skanska rivs upp

I många år har Byggnads och Skanska haft en överenskommelse om prestationslön. Men nu vill facket ha bättre villkor. Det kan bli en kamp som leder till strandade förhandlingar.

Det spår Byggnads Örebro-Värmlands ombudsman Thomas Schultz.

– Vi laddar för en kamp för att få bättre lönemodeller på plats, säger han vid denna tidnings pressläggning i slutet av november.

Han understryker att mycket kan hända under december, så det är i skrivande stund omöjligt att slå fast vad utfallet blir.

– Det pågår samtal och än så länge råder inte samsyn.

Thomas Schultz tror att förhandlingarna med Skanska kan pågå in i nästa år, och han ser det som möjligt att parterna inte kommer överens.

– Det kan bli strandade arbetsplatser, och det är något vi inte haft i Värmland på nästan tio år.

Löneöverenskommelsen mellan Skanska och Byggnads har funnits i tio år i Örebro och i tjugofem år i Värmland.

Den berör 80 medlemmar och i förlängningen även inlånad arbetskraft och bemanningsanställda.

Nu är den uppsagd av Byggnads. Innan det skedde hade facket kontakt med berörda medlemmar.

Det råder ingen tvekan om vad de tycker.

Överenskommelsen har tidigare gynnat både arbetsgivare och fack, men inte längre.

– Den rörliga delen har sjunkit dramatiskt, så det har börjat bubbla bland medlemmarna. De vill ha betalt för vad de gör, säger Thomas Schultz.

Därför vill facket ha nya lönemodeller på plats.

– Byggnads vill att medlemmarna ska få betalt efter vad de producerar medan företaget godtyckligt vill sätta lönen.

Byggnads vill ha ackordsavstämningar var tredje månad. Skanska vill, förenklat, betala ut den sista delen av överskott först när ett jobb är klart – ungefär som en bonus.

– Det blir absurt, tänk ett projekt som pågår i tio år, då kan ju vår medlem vara död, säger Thomas Schultz.

Varsel om sympatiätgärder

Svenska Byggnadsarbetareförbundet varslar mot bakgrund av att Tesla inte skriver kollektivavtal med IF Metall, Sympatiätgård börjar från och med den 28 november 2023 klockan 06:00.

RAPPORT OM FUSK

TEXT: MAGNUS ÖSTIN • FOTO: PETER KRÜGER

Jari Viitakangas har varit drivande i Ställningsprojektet som nu avslutats. Han hoppas få jobba vidare med samma frågor i någon form. "Jag känner mig inte klar", säger han.

Samtidigt som Svensk Bygghälsa inrättas avslutas det lokalt anknutna Ställningsprojektet. I slutrapporten avslöjas hur fuskets utbredning i den delen av byggbranschen.

Ställningsprojektet har varit i gång i två och ett halvt år i hela landet. Allt startade med det numera ökända ställningsföretaget No Problems härjningar.

Byggnads Örebro-Värmland drev flera fall mot underentreprenörer knutna till No Problems, något som väckte förbundets intresse.

I november 2020 beslutade Byggnads förbundsstyrelse att inleda en rikstäckande insats mot oseriösa företag i ställningsbranschen.

Den leddes av ombudsmännen Jari Viitakangas och P-A Eklöf från Örebro-Värmland. När projektet förlängdes i fjol ersattes Eklöf av Martin Bodén.

Ombudsmännen har kunnat påvisa avtalsbrott och fusk och har därigenom kunnat driva in miljoner i skadestånd.

I juli 2023 avslutades Ställningsprojektet och nu finns en slutrapport.

No Problems var inte det enda bekymret. Det handlade om ett strukturellt problem, konstateras i rapporten:

"Det upptäcktes ganska omgående att det inte handlade om No Problems, det är genomgående i branschen att svenska företag har väldigt få anställda och anlitar utländska företag som får dåligt betalt och i sin tur fuskar med sina utbetalningar".

Ställningsgruppen säger att de svenska företagen pressar de utländska "till att bryta mot lag och avtal genom att betala lägre till de utländska företagen än vad den egna personalen kostar enbart i lön". Konsekvensen blir att utländska ställningsarbetare jobbar på obekväma tider utan kompensation.

Det är lönedumpning.

Målet med projektet var att få bort oseriösa företag och att hjälpa företag som vill göra rätt.

I slutrapporten konstateras att några företag som inte velat bättra sig nu är borta. Ombudsmännen har också lagt mycket tid på att undervisa ställningsföretag som vill göra rätt i hur Bygghälsa, arbetstidslagar, skatter och försäkringar fungerar.

Andra mål med projektet har varit:

- Att styra om de större svenska företagen.
- Att få Bygghälsaföretagen att följa sina egna mål och riktlinjer.
- Att få med STIB - Öka kunskapen om problembilden i branschen. Ändra kraven i auktorisationen.

I slutrapporten framkommer att det har varit ett gott samtalsklimat på ombudsmännens möten med de granskade företagen. Men de har hört talas om hot mellan företag och om en företagsledare som fick ett gethuvud på sin bil.

Ställningsgruppen har haft svårt att få utländska arbetare att prata öppet, flera har berättat att de blivit hotade med att bli hemskickade om de pratar med Byggnads.

85 företag granskades vilket ledde till 140 förhandlingar.

"Det kunde vara fler men vi har valt att släppa dessa", skriver Ställningsgruppen i slutrapporten.

Finns det en lösning?

Ställningsgruppen tror det. En statushöjning skulle betyda mycket. "Hur är det möjligt att ett ställningsföretag får betalt per timme som inte täcker alla kostnader för en arbetare? Hur är det möjligt att ett ställningsföretag ska stå för sina egna transporter av ställningsmaterial och "bjuda" på hyran av ställningsmaterial?", skriver man. Så funkar det inte i andra branscher.

Men ställningsföretagen måste också se över arbetstider och arbetsmiljö, skriver man i slutrapporten som avslutas med ett konstaterande. De som inte vill bättra sig måste drabbas av skadeståndskrav och viten.

"Det ska kosta att fuska". □

SVENSK BYGGKONTROLL GER FACKET MUSKLER

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Nya Byggavtalet och inrättandet av Svensk Byggnads kontroll ger facket ökade möjligheter att agera mot avtalsbrott och arbetslivskriminalitet. I en lågkonjunktur är det särskilt välkommet.

Nya Byggavtalet trädde i kraft 1 maj och innebär en facklig seger som på allvar kan sätta stopp för fusk och kriminalitet i branschen.

Inte minst genom inrättandet av Svensk Byggnads kontroll, en egen enhet vars uppdrag blir att arbeta mot oseriösa företag över hela landet.

– Svensk Byggnads kontroll kommer att hantera den mest omfattande arbetslivskriminaliteten, säger Thomas Schultz, avtalsansvarig ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland.

Detaljerna kring Svensk Byggnads kontroll är i skrivande stund inte klara när det gäller hur många ombudsmän, utredare och förhandlare man ska ha och hur det ska organiseras.

Det är frågor som hanteras av förbundsstyrelsen.

Vad som inte fått lika stor uppmärksamhet är att regionala ombudsmän också har stor nytta av Byggavtalets nya del som rör granskning av företag.

– Vår ordning och redagurpp har fått mycket bättre verktyg, konstaterar Thomas Schultz.

När Byggnads nu vill kontrollera ett misstänkt företag måste det skicka över handlingarna som facket begär senast inom tre veckor.

– Tidigare har vi ofta fått tjata och inte alltid fått det vi begärt, det har varit tungjobbat. Nu är det supertydligt vad som gäller, vilka handlingar vi ska få

”I en stundande lågkonjunktur är det särskilt angeläget att kunna agera mot oseriösa byggföretag som saboterar konkurrensen”

ut (se faktaruta) och hur jobbet ska bedrivas.

Om Byggnads hittar felaktigheter har företaget en månad på sig att korrigera dessa. Om företaget lyder detta så slipper man hamna i en skadeståndprocess.

Att Byggnads inte kan kräva skadestånd i detta skede är en nyhet och en eftergift från fackets sida.

Samtidigt har arbetsgivaren å sin sida skrivit under på att de fel som upptäcks ska korrigeras för samtliga anställda.

– De ska göra rätt för alla, inte bara för dem som är våra medlemmar.

Det är en stor och viktig skillnad mot hur det har fungerat, och det gör att Byggnads tillslag kan få omfattande konsekvenser för ett företag.

– Det ska bli så dyrt för företagen att fuska att det på sikt säkerställer anställningsavtalen för våra medlemmar, så att de inte blir dyrare att ha anställda än andra, säger Thomas Schultz.

Om det granskade företaget inte kan bevisa att de åtgärdat felet på utsatt tid kan Byggnads ta ärendet vidare.

– Då kan vi gå vidare med en skadeståndsförhandling.

Thomas Schultz anser att den nya avtalstexten kommer lägligt. I en stundande lågkonjunktur är det särskilt angeläget att kunna agera mot oseriösa byggföretag som saboterar konkurrensen, menar han.

– Det är en stor fördel att vi nu är överens med motparten.

Nu är det upp till bevis för Byggnads företagen och deras medlemsföretag att i praktiken också följa den nya avtalstexten, tillägger han. □

Facket har rätt att få se:

När Byggnads begär granskning av ett misstänkt företag ska facket inom tre veckor få översänt följande: Anställningsavtal, lönespecifikationer, tidrapporter, arbetstidsöverenskommelser, övertidsjournaler, intyg över löneutbetalningar och ersättningar, uppgifter över inbetalad skatt – i Sverige eller utomlands – A1-intyg om det finns utländsk arbetskraft och Fora-kvittenser, det vill säga försäkringar och pensioner.

Så funkar Svensk Byggnads kontroll

- Byggnads utför kontrollerna.
- Begärda dokument ska redovisas för Byggnads inom tre veckor.
- Fel som hittas ska företagen rätta för alla anställda inom en månad.
- Byggnads och Byggföretagen ska gemensamt kunna rödflagga grovt kriminella företag.

* Svensk Byggnads kontroll betalas via en tillsynsavgift som Byggnads fakturerar alla hängavtalsbundna företag.

Stora förändringar i din medlemsförsäkring 2024

TEXT: MAGNUS ÖSTIN

Den 1 januari 2024 kommer du att på ett helt nytt sätt kunna anpassa din sjuk och efterlevandeförsäkring till vilken familjesituation du har, vilka lån du har på ditt boende.

Du kommer att kunna höja din livförsäkring från 200.000 kr till 500.000, 1.000.000 eller 1.500.000 kr.

Till en mycket fördelaktig kostnad och utan att lämna hälsodeklaration kommer du att kunna höja din försäkring till vad du behöver efter ditt behov.

Man kommer också att kunna höja den extra sjukpenningen per månad och dubblera diagnoskapitalet.

Du kan efter årsskiftet med en enkel komplettering höja din gruppförsäkring i Byggnads istället för att teckna dyra individuella försäkringar. Detta gäller också för medförsäkrad.

Hur kan man teckna det här på enklaste sätt?

- Ring till Folksam's Kundservice 0771-950950 så får du hjälp
- Teckna själv direkt på www.folksam.se/byggnads
- Boka in dig för en timmes rådgivning med en rådgivare i ett teamsmöte
- Kampanjtiden för att höja med bättre anslutningsregler är januari till sista mars 2024.

Folksam

Vid dödsfall – välj ett högre belopp

- Vilka skulder har du?
- Försörjningsplikt på barn?
- Vilka kostnader?
- Har du särskild barn?
- Är du gift eller sambo?

En intervju med Jörgen Lybeck från Folksam

Vad är det som händer 1 januari 2024?

Varje Byggnadsmedlem kommer att få chansen att höja sin medlemsförsäkring sig på ett väldigt bra och enkelt sätt. Man kommer även att kunna välja högre belopp för sin medförsäkrade partner

Varför är det här så bra och viktigt?

Jo för att förutsättningarna är så olika hos medlemmarna. En del bor i hyresrätt och en del har köpt sitt boende och har skulder. Man kan nu skydda sig ekonomiskt vid ett dödsfall mot både banklån och kostnader när den ena lönen försvinner.

Vid allvarlig sjukdom och långtids-sjukskrivning kan man skydda sig mot inkomstförlusten på ett bättre sätt.

Hur mycket kommer det att kosta?

Prismässigt kommer det att vara mera fördelaktigt att höja medlemsförsäkringen än att teckna individuella försäkringar.

Exempel på en medlem som vill höja sin livförsäkring till 1.500.000 kr. Kostnaden för det blir 192 kr/mån.

Peter Söderström

Ålder: 48 år.

Familj: Fru och fyra barn.

Yrkesbakgrund: Träarbetare. Gick ut bygg- och anläggning 1994, började som lärling på Skanska. Hamnade i Norge året därpå där han var med om att bygga en militärförläggning. Slutade på Skanska och började jobba åt en liten norsk firma 1998. Året därpå återvände till Sverige och ett jobb på Tanderudshöjdens timmerstugor. 2008 började han på Arvika modul och bygg. 1 januari 2015 blev han heltidspolitiker.

Fritidsintressen: Byggnadsvård. Restaurerar familjens hus.

”Vi har ett 1800-talshus med timmerstomme. Jag har lagt mycket tid på att återställa det så att det blir tidstypiskt”.

Politisk bakgrund: Kom in i kommunfullmäktige i Arvika 2006 för Socialdemokraterna. ”Intresset för politik

och hur samhället är uppbyggt väcktes av de kurser jag gått genom facket. Det finns politiska beslut bakom och jag ville påverka”.

Facklig bakgrund: Blev kretsordförande 1998, kom in i styrelsen i Värmland 2002, satt med vid sammanslagningen till Byggnads Örebro-Värmland. Lämnade när han blev heltidspolitiker.

Han är Byggnads kandidat

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Peter Söderström är träarbetaren som blev kommunpolitiker och nu siktar mot riksdagen. Byggnads Örebro-Värmland backar upp honom och han lovar att driva frågor som gynnar byggbranschen.

Socialdemokraten och riksdagsledamoten Lars Mejern Larsson, som fram till nu varit Byggnads Örebro-Värmlands kandidat, ställer inte upp i nästa riksdagsval, hösten 2026. Redan nu har facket hittat en annan kandidat som man ställer sig bakom.

Peter Söderström (S) är i dag heltidspolitiker i Arvika där han är kommunstyrelsens ordförande. Lokalpolitik har varit roligt och lärorikt, tycker han, men nu vill han gärna ägna sig åt rikspolitik om han får väljarnas förtroende.

Han ställer upp i nästa riksdagsval på Socialdemokraternas Värmlandslistan.

– Jag vill ägna mig åt större frågor, åt reformarbete, säger han.

Han syftar främst på att få igång bostadsbyggandet, ett eftersatt område där staten bör göra mer.

– Jag brinner framför allt för byggandet av bostäder. Det finns en bostadsskuld att beta av. Kalkyler visar att det byggs alldeles för lite. Det kommer inte att bli bra om vi inte gör något åt det.

Detsamma gäller infrastrukturen. Vägar och järnvägar behöver lagas och byggas ut, anser han.

Han påminner om att Socialdemokraterna är ett reformparti i grunden och han hoppas att partiet kan ta initiativ till reformer inom bygg och infrastruktur.

Det är särskilt angeläget i en lågkonjunktur.

– Det är viktigt att hålla hjulen i byggbranschen rullande inte minst i sämre tider, säger han.

Syftet är inte enbart att rädda jobben åt byggnadsarbetare. Om byggandet stannar av och arbetslösheten breder ut sig i branschen får det negativa effekter på samhället i stort, framhåller han.

Varje byggnadsarbetare skapar jobb åt andra.

– Jag är säker på att det finns mer som staten kan göra för att stimulera byggindustrin.

Peter Söderström är sedan sin tid som fackligt aktiv också intresserad av arbetsmarknadsfrågor.

– Det ska vara schyssta villkor, lika villkor.

Han tycker att inrättandet av Svensk Bygghälsa är ett stort steg i rätt riktning, men är övertygad om att det finns mer att göra från politiskt håll för att försvåra för kriminella och fuskande företag.

Peter Söderström har också andra politiska områden där han vill påverka, om han väljs in i riksdagen.

– Det finns många frågor som intresserar mig, exempelvis hur man kan jobba med civilsamhället: hur staten kan stötta ideella engagemanget som pågår över allt.

Han påminner också om exportindustrins betydelse för svensk ekonomi.

– Man får inte tappa bort det, allt hänger ihop. □

Kretsmöte kan ge nytt jobb

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Björn Grönqvist som är ordförande i Kumlakretsen ser flera skäl att gå på kretsmöten. Kanske är det där du får tips om ett nytt jobb?

Träarbetaren **Björn Grönqvist** är 32 år och sedan tre år leder han Kumlakretsen.

– Vi är fem till tio personer på mötena, men jag önskar att fler ska dyka upp, säger han.

Med tanke på att kretsen har 275 medlemmar borde det vara möjligt.

Det är stor åldersspridning på de som kommer på mötena, 28–80 år.

På **vanliga kretsmöten** diskuteras aktuella fackliga frågor, avtalsrörelsen eller annat som berör medlemmar. På ett möte under hösten berättades om det

så kallade Handslaget mellan Kumla kommun och Byggnads där kommunen lovar att ställa krav vid upphandlingar som gynnar seriösa företagare och därmed Byggnads medlemmar.

Det kan också finnas annan mer direkt medlemsnytta med ett kretsmöte.

– Det är ett väldigt bra ställe att få information, exempelvis om vilka företag som söker folk. Så även arbetslösa har nytta av att gå på våra möten, säger Björn Grönqvist.

Precis som andra kretsar träffas Kumlakretsen ibland enbart för att umgås och ha trevligt, exempelvis genom att spela bowling.

– Man träffas och pratar om det som händer i branschen, allmänt bodsnack.

Björn Grönqvist vill avdramatisera kretsmöten. Det finns en felaktig bild av att den som går på ett möte påtvingas uppdrag.

– Ingen måste göra något mot sin vilja. Man kan gå dit och få information bara. Dessutom har vi jätligt kul på våra möten. □

Vill du veta mer? Ring Björn på 070-341 54 48.

”Vi är ett kärngäng”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Erik Pettersson leder Säftelekretsen sedan fyra år. Det har varit svårt att locka yngre medlemmar till möten, men kanske lågkonjunkturen blir ett uppvaknande.

Redan 2002 blev träarbetaren Erik Pettersson, 62 år, in i kretsstyrelsen som suppleant, numera är han ordförande.

– Vi är ett kärngäng på 5–6 personer plus några pensionärer som kommer ibland, säger han.

Det var många år sedan mötena lockade stora skaror.

– Vi försöker aktivera yngre, men det är svårt, konstaterar han.

Erik Pettersson ser kretsen som angelägen att hålla i gång för att få medlemsdemokratin i Byggnads att fungera så gott det går.

För även utan välbesökta kretsmöten kan han fånga upp åsikter från medlemmar, exempelvis på jobbet på Säftele bygghandlare, där han är förtroendevald.

Vissa frågor tar han med till kretsmöten för diskussion, andra skickar han vidare till Byggnads.

Alla årets kretsmöten handlar inte om fackliga frågor. Ibland är det mest en chans att umgås med kollegor, då kan bowling stå på schemat. Årets mest välbesökta kretsmöte har om allt gått som planerat just hållits – julbordet, som Byggnads betalar.

I slutet av januari är det årsmöte. Erik Pettersson tror att lågkonjunktur, höga boräntor och stigande arbetslöshet gör att fler byggnadsarbetare inser facket betydelse.

Det skulle kunna ge ett ökat fackligt engagemang, tror han. □

Vill du veta mer? Ring Erik på 073-833 44 37

Valet till Europaparlamentet

TEXT: JOHAN DANIELSSON · FOTO: PRESSBILD

Sverige och Europa står inför stora utmaningar. Ett storkrig rasar på europeisk mark. Flyktingströmmar, kostnadskris, brottslighet och en växande arbetslivskriminalitet prövar sammanhållningen i samhället. Valet till Europaparlamentet den 9 juni är en möjlighet för oss att påverka detta.

Vi måste börja med att säga som det är. Idag är något djupt ruttet på delar av svensk och europeisk arbetsmarknad. Fusk och utnyttjande av människor ökar och kopplingen mellan arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet är uppenbar.

Vi har en verklighet där byggnadsarbetare vid stora prestigeprojekt tvingas arbeta 19 timmar om dagen, 20 dagar i streck, där fackligt förtroendevalda inte bara hotas utan också misshandlas för att man försöker upprätthålla kollektivavtalen. Vi har dessutom en verklighet där gängkriminella driver behandlingshem för unga. Detta handlar inte längre om arbetsmarknadens skuggsidor utan håller alltmer på att ta över hela branscher.

Arbetslivskriminaliteten och den organiserade brottsligheten måste bekämpas med samhällets fulla styrka, på alla nivåer. Idag har vi ett EU vars lagstiftning möjliggör, och i vissa fall uppmuntrar till, utnyttjande av människor. Det ska vi ändra på. Kriminella företag ska inte existera i Europa.

Vi behöver ett kraftfullt lagstiftningspaket på europeisk nivå som skapar ordning och reda på arbetsmarknaden. Paketet bör bestå av åtgärder för att göra det svårare att fuska, lättare att bli upptäckt och mer kännbart att bli straffad.

Vi gör det svårare att fuska genom att vi ändrar EU:s upphandlingsregler

Johan Danielsson (S), Byggnads kandidat i Europaparlamentsvalet.

så att det blir obligatoriskt att ställa krav på goda arbetsvillkor. Vi måste också begränsa de långa kedjor med underentreprenörer som idag används för att fuska och utnyttja människor. Det finns idag byggen med över 200 entreprenörer utspridda i fyra led. Det är inte ett tecken på specialisering, det är ett tecken på ren och skär människohandel.

Vi vet också att skärpta arbetsmiljöregler är ett måste för att människor inte ska bli sjuka eller dö av sitt arbete. Och om reglerna efterföljs kommer det dessutom trycka undan oseriösa företag.

För att göra det lättare att bli upptäckt måste vi skärpa kontrollverksamheten. Inget land i EU får vara en frizon för kriminella företag. De europeiska myndigheterna måste få mer resurser och befogenheter att samordna jakten på dessa företag.

Det måste också kosta när man åker dit. Annars knäcker vi inte affärsmodellen och det kommer fortsätta vara lönsamt att fuska. Det är inte rimligt att det kostar mer för ett företag att slarva bort en mejllista än att utsätta sina anställda för livsfara. Vi måste höja sanktionsavgifterna genom att koppla dem till företagens omsättning så de verkligen känns.

Ska vi lyckas med detta behöver vi bli fler europaparlamentariker som driver frågorna på plats i Bryssel.

Så se till att gå och rösta i Europavalet! Rösta på Socialdemokraterna! Om du dessutom röstar på mig så lovar jag att göra mitt allra bästa, varje dag under fem år, för att genomföra det jag beskrivit ovan. □

Johan Danielsson (S), Byggnads kandidat i Europaparlamentsvalet på socialdemokraternas valsedel

”Jag drömde att i morgon måste det släppa”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

”Ni får ursäkta men jag går som en zombie.” Mc-olyckan förändrade livet för rörmokaren Zonny Karlsson – men den stal inte allt.

Första semesterveckan sommaren 2021. Zonny Karlsson har varit på pizzeria med sambon och dottern.

De två hade tagit bilen dit, han har åkt motorcykel, sin Harley Davidson eftersom han i vuxen ålder valt bort ungdomens snabba racinghojar. Han är ju pappa nu, känner ett ansvar att inte utsätta sig för onödiga risker.

Men att motorcykeln inte inbjöd till höga hastigheter spelade ingen roll.

Enligt vittnen höll han de tillåtna 80 kilometrarna i timmen, men det hjälpte inte.

Inte heller att riksväg 45 som han körde på är huvudled.

En äldre man i bil körde ut i korsningen trots väjningsplikten och kraschen var ett faktum.

Zonny Karlsson minns inget av olyckan, hela dagen är raderad ur minnet.

Det han vet är att han kört in i bilens bakdel och att han skadade halspulsådern så svårt att två liter blod hann pumpa ut på asfalten.

Han hade en osannolik tur i uturen att två läkare av en slump kom i olika bilar till olycksplatsen kort därpå.

– De är mina hjältar.

Zonny kördes med ambulans till lasarettet i Torsby. Förutom medvetlöshet och blodförlust hade han flera små hjärnblödningar och läkarna oroade sig för risken för en propp.

Det blev helikopterfärd till

Uppsala.

– Det kommer jag inte ihåg heller, och det är ju synd, helikopter är ju

skitfränt, säger han skämtsamt när tidningen hälsar på hemma i lägenheten i Sunne.

För även om olyckan stulit en stor del av hans liv har den inte rått på hans humor, det blir tydligt under intervjun.

Efter operationer hölls han nedsövd i åtta dagar. Slakten vakade och när han till sist väcktes var de alla oroliga för vad skadorna på hjärnan hade lett till.

Systemen grät minns han. Han minns också att han kommenterade den spända stunden med ett skämt om en annan olycka som skett i familjen – den gången mamman slog huvudet i tvättställskommoden.

–”Vi har fått tillbaka samma dåre” sa de lättat.

Han tillbringade månader på sjukhuset, tränade med fysioterapeuter för att återfå så mycket av sin förmåga som möjligt.

Han var halvsidesförlamad på vänster sida och hade dessutom en nervskada i vänster axel som tog bort det mesta av rörelseförmågan i armen.

Zonny Karlsson

Ålder: 37 år.

Familj: Dottern Ella, 4 år, som bor hos honom varannan vecka.

Yrke: Rörmokare, sjukskriven från jobbet på Assemblin i Karlstad.

Bor: Lägenhet i Sunne.

Fritidsintressen: Vara med dottern, titta på film, tidigare tog motorcyklar upp det mesta av hans lediga tid.

”Jag minns när Ella kom på besök. ”Pappa, stå upp!” ropade hon strängt i korridoren. Att försöka förklara för en tvååring att jag inte kunde, ja... säger han och låter meningen vara oavslutad.”

– Och jag är ju så klart vänsterhänt, säger han med ett bistert leende för att sekunden efter dra en anekdot om hur det var att lära sig att torka sig i baken med fel hand.

Men han minns också sådant som inte går att skämta om.

– Jag satt i rullstol och var livrädd. Jag minns när Ella kom på besök. ”Pappa, stå upp!” ropade hon strängt i korridoren. Att försöka förklara för en tvååring att jag inte kunde, ja... säger han och låter meningen vara oavslutad.

Han gör en kort paus och fortsätter.

– Men hon är tuff, hon var med tidigt i Uppsala och det var inte snyggt med alla mina skador och alla slangar.

Det hade hunnit bli vinter när han fick komma hem till radhuset i Sunne där han påbörjade en mödosam träning för att lära sig gå med rullator.

– Det var jobbigt att inse att kroppen inte lydde tanken.

– Jag drömde att i morgon måste det släppa. Men så vaknade jag på morgonen och allt var likadant.

Även talet var påverkat och han hade en hjärntrötthet som snabbt kom över honom.

– I början kunde jag bara koncentrera mig i en minut sedan zoomade jag ut. Nu är det mycket bättre, även talet.

Han har även gjort andra framsteg. Han kan gå utan rullator, med små steg. På väg till köket för att hämta kaffe under intervjun säger han:

– Ni får ursäkta, men jag går som en zombie.

Vänsterarmen har han begränsad rörlighet i. Han hoppas att en stundande operation på Södersjukhuset i Stockholm kan göra skillnad.

Zonny Karlsson har berättat på dotterns förskola om olyckan, och även på mataffären. Han vill inte att någon ska tro att han är en missbrukare.

Han är sjukskriven tills vidare och går på rehabilitering, den stundens träning är veckans höjdpunkt vid sidan om tiden han tillbringar med dottern.

Han är separerad och det funkar bra, tycker han. Han har dottern Ella varannan vecka: gärna mer om det är möjligt.

– Ellas mamma bor här i samma område så det funkar jättebra. Det är inte min helg nu egentligen, men hon ska vara här i helgen, så jag ska hämta henne klockan 15, säger han.

Han dubbelkollar klockan på sin mobiltelefon för att inte missa tiden.

Minnets har han vissa problem med.

På grund av synfältsbortfall får han inte köra bil. Han har köpt en eldriven flakcykel för att kunna köra dottern och få hem matpåsarna från affären.

Zonny Karlsson hoppas kunna komma tillbaka till jobbet som rörmokare. Men han inser att det kan bli svårt.

– Mina arbetskamrater är guld och jag saknar dem verkligen. De är som en familj, säger han.

Mannen som körde ut sin bil i korsningen när Zonny Karlsson kom på sin mc har friats av tingsrätten för vållande till kroppsskada och vårdslöshet i trafik. Zonny Karlsson tycker att domen är fel – mannen hade ju väjningsplikt – men lägger ingen energi på att bli arg.

Han hoppas att hovrätten kan pröva domen och fälla mannen.

– Mest för min pappas och hela släktens skull, de blev alla så förbannade när han friades.

Hur lyckas du behålla ditt goda humör?

– Det måste du, svarar han.

Zonny Karlsson säger att det är en överlevnadsstrategi.

Det handlar inte om förnekelse inför sig själv om det som hänt. I alla fall tror han inte det, säger han efter att ha dröjt en stund med svaret.

– Det händer förstås någon gång att jag bryter ihop, men det hjälper ju ingenting, konstaterar han.

Klockan är 14.30 och intervjun rundas av.

Ella ska hämtas på förskolan, nu väntar lek i lekparken och myskväll som start på helgen.

Under natten har någon stulit displayen på den nya eldrivna flakcykeln så Zonny Karlsson får använda benkraft. Det funkar.

Det funkar också att vara ensamstående pappa på halvtid trots handikappet efter olyckan.

– Vilken tur att vi skaffade henne innan, nu hade jag inte vågat, jag hade varit rädd att inte klara det. □

Vädret är dåligt, hösten bedrövligh och politiken är åt helvete, men vad faaan nu är det kamp som gäller. Sällan eller aldrig har vårt läge varit så allvarligt.

Att i dag vara aktiv byggnadsarbetare kräver ett oerhört arbete då praktiskt taget all politik påverkar oss negativt.

Den kamp för våra rättigheter som vi alltid måste föra är just nu värre än på väldigt länge. Vi har en regering som hänsynslöst skär i allas möjligheter att bygga genom att i stort sett sätta stopp för nästan allt byggande.

Sverige kommer att behöva massor av lägenheter för att kunna ge våra innevånare någon chans att bo och många unga kommer att få vänta på sin första bostad väldigt länge.

Den totala nonchalansen mot våra medlemmar som Sverigedemokraterna och den bruna regeringen visar oss och övriga svenskar med nedskärningar av en massa utbyggd välfärd är enbart en katastrof.

Den kraschade välfärden kommer att ta många år att återställa om det ens går och en fortsättning kommer att följa

eftersom regeringen har alldeles för många år kvar.

Vi har alltså en långvarig kamp framför oss och vi måste se till att vi får upp fler kamrater på banan som kan föra fram våra värderingar både fackligt och politiskt.

Om vi inte klarar det utan låter vår ordförande och övriga ombudsmän ta hela smällen så kommer vi att få det mycket jobbigare framöver.

Så för att tala klartext: Jobbet är för stort, alla måste vara med och dra lasset annars blir det svårt att hitta en ljus framtid. Tänk på att på de flesta orter finns möjligheter att påverka genom de fackliga möten du kallas till men också via politiska partier som delar våra värderingar. Din åsikt om de politiska frågorna kan påverka kommunens framtida verksamhet.

De partier som idag styr centralt har inte några som helst tankar på att driva frågor som skulle gynna oss. Så för faaan vakna nu engagera er och se till att påverka fackligt politiskt och se till att vi får en stark facklig politisk verksamhet i världens bästa fackliga förbund BYGGNADS. □

Örebro-Värmland utbildningar 2024

Passa på och anmäla dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtoendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

MB steg 1-2

5-8 mars, Örebro [steg 1]
14-17 maj, Örebro [steg 2]

Lagbas

Grundutbildning för FFV

24-25 jan, Örebro [dag 1-2]
14-15 feb, Örebro [dag 3-4]
3-6 sep, Örebro [dag 1-4]
30 jan-2 feb, Karlstad [dag 1-4]
29-30 aug, Karlstad [dag 1-2]
19-20 sep, Karlstad [dag 3-4]

Utbildning för skyddsombud Påfarten 8 tim.

År 1, Grundutbildning för FFV

24-25 jan [dag 1-2], Örebro
14-15 feb [dag 3-4], Örebro
3-6 sep [dag 1-4], Örebro
30 jan-2 feb [dag 1-4], Karlstad
29-30 aug [dag 1-2], Karlstad
19-20 sep [dag 3-4], Karlstad

Startkurs 3 dagar (BAM)

19-21 mars, Örebro
10-12 sep, Karlstad

År 1

SO - utbildning steg 1+2

Steg 1, 31 jan, Örebro
Steg 2, 8 feb, Örebro
Steg 1, 12 jun, Karlstad
Steg 2, 19 jun, Karlstad
Steg 1, 2 sep, Örebro
Steg 2, 13 sep, Örebro
Steg 1, 28 nov, Karlstad
Steg 2, 29 nov, Karlstad

År 2, Prevention 1

6 feb, Örebro
28 aug, Karlstad

År 2, SO- utbildning steg 3 + 4

15-16 feb, Örebro
26-27 jun, Karlstad
19-20 sep, Örebro
12-13 dec, Karlstad

År 3, Samverkan och förändringsarbete

10-11 apr, Örebro
25-26 sep, Karlstad

År 4, De viktigaste föreskrifterna

24 apr, Karlstad
23 okt, Örebro

År 4, Prevention 2

2 maj, Karlstad
27 nov, Örebro

Återkommande varje år Skyddsombudsinformation [5 tim/år]

3 okt, Karlstad tid 7-12
4 okt, Örebro tid 7-12

Utbildning Påfarten 2024 För förtoendevalda, medlemmar, ickemedlemmar

11 jan, Örebro
23 feb, Karlstad
28 mars, Örebro
14 jun, Arvika
19 jun, Karlstad
23 aug, Karlstad
27 sep, Örebro
1 nov, Örebro
20 dec, Lindesberg

Påfarten för ungdomar

22 feb, Örebro
1 mars, Karlstad

Påfarten (alla förtoende- valda samt medlemmar/icke medlemmar)

Denna utbildning genomförs på en dag, det handlar om Byggnads, historia, hur man kan påverka, vart vi är idag men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtoendeuppdrag genomföra. Utbildningen vänder sig också till medlemmar och de som borde vara medlemmar i Byggnads.

För att gå utbildningen söker man ledigt enligt studieledighetslagen och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst (stipendium för ICKE medlem), samt resor till och från utbildningen.

STRIDER FÖR SKYDDSOMBUDEN

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Systemet med starka skyddsombud är hotat. Regeringen vill utreda om även anställda som inte är med i facket ska kunna väljas till uppdraget. Byggnads och andra fackförbund ser en fara i det.

– Det här görs för att försvaga facket, säger Ann-Katrin Hedgren, ordförande i Byggnads Örebro-Värmland sedan regeringen i höstas gett Arbetsmiljöverket i uppdrag att utreda frågan.

Hon anser att det skulle vara förödande med en förändring som innebär att skyddsombud inte automatiskt har ett fackförbund i ryggen.

– Risken finns att skyddsombudet står ensamt mot arbetsgivaren, och det är ett tufft uppdrag redan i dag.

Ann-Katrin Hedgren befarar även att kunskapsnivån hos skyddsombud skulle sjunka om det inte finns fackförbund som kan stötta och utbilda i förtroendemannalagen och medbestämmandelagen.

Vill du bli skyddsombud på din arbetsplats?

Om det finns sex anställda eller fler på en arbetsplats är det möjligt att ha skyddsombud. Vänd dig till Byggnads Örebro-Värmland så ordnas ett UVA-möte där du eller en annan medlem kan väljas.

– Det är oerhört viktigt att ha kunskap och att känna sig trygg med uppdraget eftersom det kan bli obekvämt i förhållande till arbetsgivaren – det stör ju produktionen.

Ann-Katrin Hedgren ser även en risk att arbetsgivare skulle försöka påverka vem som ska väljas till skyddsombud, och då vilja få personer som är fogliga valda.

Ett argument för en förändring av reglerna, och som motståndarsidan fört fram, är att det kan göra det lättare att rekrytera.

Byggnads bemöter det argumentet med en rekryteringskampanj.

Byggnads har 3 700 skyddsombud i dag.
– Vi ska försöka få fler att bli skyddsombud. □

**Byggnads
medlemscenter**

010-601 10 00

**Måndag–fredag
08.00–16.00**

Vi ger stöd och rådgivning till dig som är medlem, förtroendevald, anställd i Byggnads eller företagare.

Du får svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador och annat.

www.byggnads.se

Kontakter Örebro-Värmland:

Utbildningsadmin.

carina.Engberg@byggnads.se

Utbildningsansvarig

tomas.pettersson@byggnads.se

MB/FFV-ansvarig

kenny.hermansson@byggnads.se

Lagbas-ansvarig

tomas.olsson@byggnads.se

SO-ansvarig

niklas.nordlund@byggnads.se

BYN Värmland

odd.maalsnes@byggnads.se

BYN Örebro

odd.maalsnes@byggnads.se

VVS-lärlingar

patrik.hjelm@byggnads.se

LÖSEN/granskning

leif.haraldsson@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland:

Telefon: 010- 601 10 11

Mejl: orebro-varmland@byggnads.se

Prestationslöner

Örebro och Värmland

[Nytt statistikområde]

2023 - Kvartal 3

Yrkesgrupp	Timmar	Förtjänst
TBM	946 609	230,42 kr/tim
Platt	29 667	269,73 kr/tim
Golv	29 343	272,09 kr/tim
VVS	20 485	239,92 kr/tim
Plåt	4 888	277,71 kr/tim
Undertak	1 513	242,99 kr/tim

Företag Projektnamn Lönesumma

Högsta

Byggpartner	Rakan	302,23kr
i Mellansverige		
KD Byggtjänst	Göteborgs-sudden	271,94kr
Puts o Tegel	Kv Gaslyktan	261,34kr

Lägsta

Sweffloor	Sörby Hallen	216,08kr
Peab	KV Måsen	221,03kr
KD Byggtjänst	Edsgatan parkradhus	222,83kr

Byggnads Örebro-Värmland bjuder in till en stund av hjärngymnastik. Sätt dig till rätta och lös vårt kryss. Rätt svar hittar du upp-och-nedvänt på nästa sida. Lycka till!

	SUGA I SIG GÅ BORT			PUB VATTENSKYENDE		LORTIGT BRÄNGLE	DEN FÅR OGSÅ ATT SOMNA	REDSKAP FÖR MÅLTID
	TUTAN SÖKER KANSKE FLYENDE					LOCKAR TILL SIG HYENOR		RIKE SOM STYRDES FRÅN CUSCO
	SPAM	LÄRD TITEL MÅSTE			KORT PÅ KORT	PARTI-DEL HEN VAR KÖPT		
	STOPPAR SYNINTRYCK							
						VISAR ATT DET TÄNT TILL		
	LINJE-DIAGRAM	MAJORITET	LIE-SKAFLET SVENSKAR					NATT-LINNE
								KORT FÖR ETT GRUND-ÄMNE
		STÖR SOMMAR-LUGNET NYNNAR	LÄGGA I LAGER KÖR I STHLM	ARVODET DEN MÄTTAR FJÄLL-DJUR	LÄGES-FRÅGA	MODERS-MÅL GJORDE ARKEN	ERSATTE KGB SKEPPS-STÄLLET	AV SAM-MA ÅSIKT VANDRA
		HAR DET I SJÖN			ÄR AV-VIKANDE			CIRCUS-SCEN
SKRIVIT UT MED-LINER JORDEN						GLATT UTROP KISTOR	TILL-TALAR ÄLDER-DOMLIGT	MISTER
KYRKO-BRÖD OCHFT KÖRT					HEN ÄR TRÅNG-SYNT			SVÅRIG-HET
			GÖR VI PÅ BIBBLAN NÖDLÖS-NINGEN			BER OM HAND LAND-TUNGA	FORT-FARANDE DELAD NATION	DET HAR EN KRUM FORM
				SLÄKTING RYMD-MÄTT			HUD-PROBLEM	HÄLL
KÖRS-HÖJD		LUFSGIGA					LEDDE IOK TILL 2013 PRESSADE	
MUSIK-STIL		INDISK DEL						
ANVÄNDS DET PÅ GYM						PUHVÄN TILLKÄN-NAGE FÖR-LÖVNING	ÄTER FÖRE DECITON	PLUPP-SPEL SÄFTIG FRUKT
LEKT UTAN HÄM-NINGAR		MINARET DET ÄLDRE DANSKA OMRÅDET		FISK MENING		GER AL-TERNATIV SÄLL-SYNTA		KVINNA SOM RYMÖ I SPANNEN
KROPPS-DEL HJÄRN-DEL				REFLEK-TERA TVSKT NAMN				SLÅ SKE-NA
		SKYLLS OFTA MISS PÅ	FYLLER PÅ SEINE DUNDER-GUD		VI NI OCH DOM MINNER OM SÄR		ORDER I OTÄT EKA	THOMAS SOM PRI-SÄDES 1929
	KAN STYREN VARA					FLICKAN BUR-FÅGEL		HAR FÖRLAGT MYCKET
					KASTATS BORT			ÄLDRE FORM AV AGA
ÄR LIVET I BRE-TAGNE	HOPPAS LOTT-KÖPARE PÅ			RYMD SOM ÄR SÖVANDE		VARAR EN LÄNG-RE TID	FOR	

Har Byggnads rätt uppgifter om dig?

Har du fått höjd lön? Eller tjänar du sämre nu? Kanske går du på a-kassa och har missat att tala om det för ditt fackförbund. Byggnads är angeläget att dina löneuppgifter i deras register är korrekta, så att du inte betalar för mycket eller för lite i medlemsavgift. Passa också på att se över dina andra kontaktuppgifter, såsom arbetsgivare, mobilnummer och mejl.

– Kontaktuppgifterna är viktiga så att vi snabbt kan nå ut med rätt information vid en eventuell konflikt, säger ombudsmannen Mikael Olsson.

Enklaste sättet att kontrollera och korrigera uppgifter är via Byggnads hemsida och Mina sidor. Om det inte är möjligt kan du ringa till Byggnads Örebro-Värmland på 010-601 10 11.

							8	9
				7			2	6
			9	3				7
7				8			6	
		5	2		1	9		
	4			9				3
2			4		6			
4	5		7					
6	9							

Det gäller att placera in siffrorna 1 till 9 på ett sådant sätt att varje vågrät rad, lodrät rad och låda på 3 x 3 rutor innehåller varje siffra exakt en gång.

RÄTT SVAR BYGGNADSVÄR

E	T	S	R	V	K	A	E	R	E	T	R	T	U	T	M	L
J	V	D	S	V	T	V	T	K	S	N	O	N	E	T	B	O
Q	N	N	E	S	I	O	T	V	T	O	L	E	M	L	O	L
R	V	N	M	V	T	V	V	A	R	I	S	K	R	A	K	L
V	A	V	E	L	T	E	I	D	N	R	O	T	V	A	V	L
P	T	R	E	U	R	M	W	G	V	D	R	A	V	A	A	L
A	E	Q	R	E	D	E	V	Ä	O	R	V	K	R	A	V	L
U	T	N	K	T	K	N	O	V	V	T	V	G	T	O	G	L
T	N	Y	F	R	K	V	V	T	V	T	V	T	V	B	Q	L
A	K	E	H	K	V	A	C	B	R	K	E	N	M	A	R	K
U	A	K	V	A	T	O	E	R	V	A	T	O	R	D	I	N
R	V	N	G	V	O	I	D	O	K	V	A	T	K	O	V	A
S	E	N	S	E	B	F	S	D	V	L	S	V	T	U	A	L
K	V	E	R	O	R	L	E	D	V	L	S	V	T	U	A	L
V	A	V	K	F	G	K	V	A	T	O	E	R	V	A	T	O
K	C	O	N	O	G	O	K	V	A	T	O	E	R	V	A	T
N	I	K	R	U	N	L	A	V	T	O	E	R	V	A	T	O
T	I	R	T	D	T	A	K	V	A	T	O	E	R	V	A	T
S	A	V	T	V	L	A	V	T	O	E	R	V	A	T	O	E
E	T	O	H	I	B	I	L	S	V	T	U	A	L	S	V	T
B	K	O	D	O	K	O	D	V	L	S	V	T	U	A	L	S

6	9	8	7	1	4
4	5	8	7	1	6
2	1	7	4	3	6
8	4	1	6	9	5
2	7	3	5	2	7
3	6	2	7	1	4
8	5	2	7	1	4
1	8	2	7	1	4
6	9	8	7	1	4
4	5	8	7	1	6
2	1	7	4	3	6
8	4	1	6	9	5

Hur gick det?
Här hittar du rätt svar på korsordet och Sudoku.

REGIONKONTOR:

Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11
orebro-varmland@byggknads.se

ÖPPETTIDER EXPEDITIONERNA

Karlstad:

Kontorets öppettider:
Måndag-fredag 7.30-16
Lunchstängt:
Måndag-fredag 12-12.45
Telefontider: 8-15

Örebro:

Riagatan 51, 702 26 Örebro
Tel: 010-601 10 11
Kontorets öppettider:
Måndag-fredag 7.30-16
Lunchstängt:
Måndag-fredag 12-12.45
Telefontider: 8-15

OMBUDESMÄN:

Ann-Katrin Hedgren

Ordförande, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 07
Ann-katrin.hedgren@byggknads.se

Thomas Schultz

Avtalsansvarig, TBM, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 17
Thomas.schultz@byggknads.se

Nicklas Andersson

Plåtmätning, HYO. Arbetsrätt, Ungdoms- och skolinformationsansvarig
Telefon: 010-601 12 04
nicklas.andersson@byggknads.se

Mikael Olsson

Ekonomiansvarig, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 10
mikael.olsson@byggknads.se

Tomas Pettersson

Utbildningsansvarig, TIA, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 16
tomas.pettersson@byggknads.se

Leif Haraldsson

RSO, HEA, arbetsrätt, utländsk arbetskraft, kurser
Telefon: 010-601 12 41
leif.haraldsson@byggknads.se

Jari Viitakangas

RSO, HEA, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 36
jari.viitakangas@byggknads.se

Odd Maalsnes

TBM, arbetsrätt, BYN-lärling, RSO
Telefon: 010-601 12 08
odd.maalsnes@byggknads.se

Mattias Andersson

RSO, DMY, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 54
mattias.andersson@byggknads.se

Patrik Hjelm

RSO, TIA, arbetsrätt, VVS-lärlingar
Telefon: 010-601 12 13
patrik.hjelm@byggknads.se

Tomas Olsson

RSO, TBM, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 19
tomas.olsson@byggknads.se

Niklas Nordlund

Arbetsmiljöansvarig, RSO, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 01
niklas.nordlund@byggknads.se

Kenny Hermansson

MB ansvarig, Glas-avtalet, arbetsrätt, RSO, kurser
Telefon: 010-601 12 12
kenny.hermansson@byggknads.se

Erik Karlsson

HEA; TBM, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 03
Erik.karlsson@byggknads.se

Patrik Nyström

TBM, DMY, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 02
Patrik.nystrom@byggknads.se

ADMINISTRATÖRER:

Carina Engberg

Medlemsservice, utbildning
010-601 12 18
carina.engberg@byggknads.se

Maria Ribbenmalm

Medlemsservice
010-601 12 11
maria.ribbenmalm@byggknads.se

Helena Dahlén

Medlemsservice, bokföring, löner
010-601 12 50
helena.dahlen@byggknads.se

FÖRKORTNINGAR:

TIA: Teknikinstallationsavtalet. **TBM:** Trå, betong och mureriarbeten.
RSO: Regionalt skyddsombud. **HEA:** Huvudentreprenörskap.
DMY: De mindre yrkesgrupperna. **BYN:** Byggingustrins yrkesnämnd.
MB: Medbestämmande. **VVS:** Värme, ventilation, sanitet.

BLI MEDLEM!

Som medlem får du förhandlingshjälp, hjälp att bevaka avtal, arbetsvillkor och arbetsmiljö. Medlems-, hem- och avtalsförsäkringarna är andra exempel på förmåner.

Rätt till inträde har alla som är anställda inom förbundets verksamhetsområde.

Elever på gymnasiets byggprogram, som utbildar sig för arbete inom Byggnads verksamhetsområden, kan beviljas inträde i förbundet från och med årskurs två. Elever är avgiftsbefriade till och med december det år skolan avslutas. Som elev får du ta del av Byggnads medlemsförmåner, försäkringar och annat, däremot beviljas inte inträde i a-kassan. Om du sommarjobbar mellan andra och tredje året, och därmed uppfyller kravet för inträde i a-kassan, betalar du halv avgift plus a-kasseavgift. När du återgår till skolan är du åter avgiftsbefriad från förbunds- och avdelningsavgiften men fortsätter att betala a-kasseavgift.

Skriftlig ansökan om inträde ska lämnas till den avdelning där man har sin arbetsplats eller bostad. Frågan om inträde prövas och avgörs av avdelningsstyrelsen. Om ansökan bifalls gäller medlemskapet från första dagen i den månad då ansökan kom in.

Vi vill ha dig som medlem och du behöver oss!

ÅRSMÖTEN 2024 BYGGNADS ÖREBRO VÄRMLAND

ASKERSUND	25 jan	Årsmöte, Hotell Norra Vättern
FRÖVI	26 jan	Årsmöte kl.18:30 på Christinas Gästgiveri Ervalla
GRUMS	25 jan	Årsmöte kl.18:00 Grums pizzeria
HAGFORS	25 jan	Årsmöte med mat, kl.18:00 på restaurang Kronan. Anmälan till Tomas Pettersson 076-8430430
HALLSBERG	18 jan	Årsmöte kl.18:00 i Hallberg
KARLSTAD	26 jan	Årsmöte kl.17:30 Byggfacken hus
KRISTINEHAMN	18 jan	Årsmöte kl.18:00 i LO:s lokal. Anmälan till Håkan Ahlqvist 070-3993461
SUNNE	18 jan.	Årsmöte kl.18:00 Årsmöte i LO-lokalen
SÄFFLE	18 jan	Årsmöte kl.18:30 plats ej bestämd
KARLSKOGA	26 jan	Årsmöte kl.18:00 på Värmlandsvägen 5 i Karlskoga
KUMLA	18 jan	Årsmöte kl.18:00 Folkets Hus i Kumla
LINDESBERG	24 jan	Årsmöte kl.18:00 på ABF, Löpargatan 8 i Lindesberg
ÖREBRO	januari	Årsmöte Clarion Hotell

OBS! Anmälan till ordförande, senast en vecka innan på samtliga möten

Skydda dig och din familj!

Du har väl inte missat att Byggnads medlemmar nu har chansen att teckna sjuk- och efterlevandeförsäkring genom Folksam utan hälsokontroll?

I november skickades erbjudandet ut till medlemmar som är 25-55 år och som inte redan har försäkringen.

Förbundsordförande Johan Lindholm rekommenderar försäkringen och lyfter särskilt fram att den som tecknar försäkringen nu inte behöver svara på frågor om sin hälsa.

Försäkringen kostar 64 kronor i månaden. För det får du vid arbetsoförmåga ersättning från 91:a sjukdagen med maximalt 2 000 kronor i månaden som komplement till sjukpenningen.

Om du drabbas av en allvarlig sjukdom som cancer betalas 50 000 kronor ut för vissa diagnoser, och om du skulle avlida får din familj 200 000 kronor.

Här når du din ordförande

Askersund

Jens Johansson, 072-9027955

Deje

Fredrik Josefsson Vålemar,
076-7964135

Grums

Arnthor Ari Thorhallsson, 072-9656149

Hagfors

Tomas Pettersson, 076-8430430

Hallsberg

Nicklas Jonsson, 070-3986456

Hällefors

Jimmy Höglén, 070-4003987

Karlskoga

Hans Åkesson, 072-7384009

Karlstad

Martin Bodén, 076-3937057

Kristinehamn

Håkan Ahlqvist, 073-3373276

Kumla

Björn Grönqvist, 070-3415448

Lindesberg

Jonas Andersson, 072-5403530

Nora

Anton Appelqvist, 072-5352079

Sunne

Nicklas Andersson, 070-2555997

Säffle

Erik Pettersson, 073-8334437

Örebro

Kenny Hermansson, 073-9940189